

5.6. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Žáci poznávají dějinná, sociální a kulturně historická hlediska života lidí, důležité společenské jevy a procesy. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a podporuje přijetí demokratických hodnot současné Evropy, výchovu k toleranci a respektování lidských práv.

Vzdělávací oblast naplňují předměty Dějepis a Výchova k občanství.

a) Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale shlukem otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Vzdělávání v předmětu Dějepis se orientuje:

- *na rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, na utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře*
- *na odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase*
- *na utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost*
- *na vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru*
- *úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; zvláštnostem lidí, skupin i různých společenství*
- *na získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti*

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** vede žáky k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí v různých životních situacích, učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, a jednání i jejich důsledky.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství vede žáky :

- *k orientaci v historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktech tvořících rámeček každodenního života*
- *k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům*
- *k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě*
- *k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti*

- k utváření vědomí vlastní identity, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů
- k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

b) Časová dotace

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách.

Předmět výchova k občanství je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

c) Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost vede učitel žáky k naplňování těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel vede žáka k

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat
- využívání vhodných způsobů, metod a strategie pro efektivní pochopení získaných vědomostí
- uvádění poznatků z předmětu do souvislostí a vytvoření komplexnějšího pohledu na historii

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k

- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházení jejich společné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k

- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vzájemné komunikaci, diskuzi
- správnému formulování svých myšlenek v písemné i ústní formě
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k

- účinné spolupráci ve skupině
- posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- vytváření příjemné atmosféry ve třídě a vede žáky k ochotě vzájemně si pomoci

Kompetence občanské Učitel vede žáka k

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, k odmítání útlatku a násilí
- zodpovědnému chování v krizových situacích
- respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- chápání zákonů a společenských norem, vědomí si svých práv a povinností
- rozhoduje se zodpovědně
- chápání ekologických souvislostí a problémů

Kompetence pracovní Učitel vede žáka k

- dodržování vymezených pravidel
- plnění povinností
- přistupování k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje
- přistupování k výsledkům své činnosti nejen z hlediska kvality a společenského významu, ale i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot

d) Integrace průřezových témat do vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj: hodnoty a postoje, praktická etika VO 7. ročník

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola VO 6. ročník; Formy participace občanů v politickém životě VO 7. ročník,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané VO 9. ročník,

Multikulturní výchova – Multikulturalita D 7. ročník, Princip sociálního smíru a solidarity D 9. ročník

e) Formy a metody práce

Používáme je podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s užitím demonstračních pomůcek /mapa, DVD, encyklopedie, .../
- skupinová práce (s využitím map, pracovních sešitů, odborné historické literatury, encyklopedie, internet)
- samostatné práce, krátkodobé projekty žáků
- besedy s žáky, diskuse
- pozorování, dotazníky, ankety
- psychosociální hry, prožitková výuka

Do vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a společnost je dále začleněna výuka :

A/ Finanční gramotnost

Na 2. stupni ZŠ jsou rozvíjeny a prohlubovány vědomosti a dovednosti, získané na 1. stupni ZŠ. Očekávané výstupy Výchovy k občanství navazují na očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Příklady dílčích výstupů:

- uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví (7. ročník)
- uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti (7. ročník)
- vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji (7. ročník)
- rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci (7. ročník)
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti (7. ročník)
- na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem (9. ročník)
- navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje (9. ročník)
- navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje (9. ročník)
- vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet (9. ročník)
- uvede příklady různých způsobů hotovostního placení (9. ročník)
- uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení (9. ročník)
- posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci (9. ročník)
- na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet (9. ročník)
- na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou (9. ročník)
- na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým (9. ročník)
- porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků (9. ročník)
- hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů (9. ročník)
- uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků (9. ročník)
- porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků (9. ročník)
- uvede možnosti různých typů pojištění (9. ročník)
- na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu (9. ročník)
- na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena (9. ročník)
- na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH (9. ročník)
- vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz (9. ročník)
- popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby (9. ročník)
- na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele (9. ročník)

B/ Korupce

Tato problematika je součástí společenského a politického dění, proto je vhodné pracovat s různými mediálními sděleními. Přiblížení problematiky korupce žákům může probíhat prostřednictvím diskuze, kritického sledování mediálních sdělení nebo prostřednictvím inscenačních metod.

Příklady dílčích výstupů:

- uvede příklady korupčního jednání (9.ročník)
- diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích(9. ročník)

C/ Obrana vlasti

Obrana vlasti je úzce propojena s vnitrostátní i mezinárodní politickou situací, proto pracujeme s aktuálními mediálními sděleními a problematiku přibližujeme na konkrétních příkladech a situacích, které souvisí s běžným životem a propojujeme s problematikou ochrany člověka za běžných a mimořádných událostí.

Příklady dílčích výstupů:

- popíše situace, kdy je třeba bránit stát (7. ročník)
- navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení (7. ročník)
- na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu (9. ročník)
- na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR (9. ročník)
- uvede příklady zahraničních misí Armády ČR (9. ročník)

D/ Dopravní výchova

Na 2. stupni ZŠ jsou rozvíjeny a prohlubovány vědomosti a dovednosti, získané na I. stupni ZŠ. Očekávané výstupy Výchovy k občanství navazují na očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Příklady dílčích výstupů:

- člověk ve společnosti (VO 6. ročník)
- člověk, stát a právo (VO 7. a 9. ročník)

5.6.2. Vzdělávací obsah předmětu dějepis

Ročník: 6.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Zpracoval: Mgr. Jan Šlajchrt	Vyučuje:	Strana: 1./2 D – 6. roč.
<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Školní výstupy 6.r</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<p>Žák:</p> <p>D-9-1-01 <i>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</i></p> <p>D-9-1-02 <i>uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.</i></p> <p>D-9-1-03 <i>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</i></p> <p>D-9-2-01 <i>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</i></p> <p>D-9-2-02 <i>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i></p> <p>D-9-2-03 <i>3 uvede příklady archeologických kultur na našem území</i></p> <p>D-9-3-01 <i>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i></p> <p>D-9-3-02 <i>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních archeologických termínech - navštěvuje muzea a významné historické památky v regionu - orientuje se na časové ose a v historické mapě - převádí staletí na letopočty - poučí se o vzniku a vývoji lidského rodu, o životě pravěkých lovců a sběračů, o jejich kultuře - chápe význam zemědělství, dovednosti zpracovávat kovy - uvede příklad ech archeologických kultur na našem území a kultur typických pro region - chápe souvislost mezi vznikem zemědělství a vznikem prvních států - aplikuje tyto souvislosti na konkrétních příkladech - uvede nejvýznamnější památky 	<ul style="list-style-type: none"> - čas, pravěk a archeologie - význam zkoumání dějin <p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - paleolit, mezolit - neolit - oradlo, měď a vúz - doba bronzová - doba železná - stěhování národů a první Slované <p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší starověké civilizace a jejich kultura (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) - - Řecko, Řím – politické dějiny a kulturní odkaz - střední Evropa a její styky 	<p>ČJ 6,7 - mýty, báje, pověsti</p> <p>VV 6 – pravěké umění, jeskynní malby</p> <p>VO 8 – kultura etnik</p> <p>VV 6 – egyptské umění</p> <p>M 6 – Pythagorova věta, Thaletova věta F 7 – Archimédův zákon VV 6 – řecké umění</p>

Základní škola a Mateřská škola Vranovice

<p>D-9-3-03 <i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</i></p> <p>D-9-3-04 <i>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - na reprodukcích je rozlišuje a třídí do skupin podle místa a doby vzniku - uvědomuje si vliv antické kultury na další vývoj euroatlantické civilizace - ovládá základní pojmy z antické mytologie, judaismu a křesťanství - srovnává formy vlády, společenské vrstvy v jednotlivých státech - uvědomuje si rozdíly mezi antickým a současným pojetím demokracie 	s antickým Středomořím	
--	---	------------------------	--

Předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Zpracoval: Mgr. Jan Šlajchrt	Vyučuje:	Strana: 1./3 D – 7. roč.
<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Školní výstupy 7.r</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<p>Žák:</p> <p>D-9-4-01 <i>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i></p> <p>D-9-4-02 <i>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí</i></p> <p>D-9-4-03 <i>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i></p> <p>D-9-4-04 <i>vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše změny v Evropě - uvědomuje si příčiny a společenské důsledky těchto změn - srovnává 3 kulturní oblasti, které ovlivňovaly Evropu - má povědomí o základních rysech monoteistických náboženství - sleduje vývoj moderních dějin v těchto souvislostech - definuje postavení našich nejstarších státních útvarů v Evropě - definuje roli regionu ve vývoji národní státnosti 	<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	<p>EGS - Jsme Evropané</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - nestranně hodnotí přínos a vliv náboženství na společnost, její dějiny a kulturu - osvojí si základní religionistické pojmy 		VV 7 – románské umění, gotické umění
<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Školní výstupy 7.r</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>

Základní škola a Mateřská škola Vranovice

<p>Žák: D-9-4-05 <i>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</i></p> <p>D-9-5-01 <i>vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</i></p> <p>D-9-5-02 <i>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</i></p> <p>D-9-5-03 <i>popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</i></p> <p>D-9-5-04 <i>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i></p> <p>D-9-5-05 <i>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i></p> <p>D-9-5-06 <i>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</i></p> <p>D-9-5-07 <i>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kultur</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si rozdíly mezi rozvrstvením středověké a dnešní společnosti zná a navštěvuje kulturněhistorické památky v regionu - zasadí vznik renesance do širších souvislostí - uvědomuje si kladné i záporné projevy reformačních snah - definuje význam husitství pro naši kulturu - nezapomíná na roli regionu v tomto období - seznámí se s dějinami a kulturním odkazem nejstarších amerických civilizací - všímá si paralel a odlišností ve vývoji civilizací ve světovém měřítku - popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů - nahlédne do problematiky Evropy rozdělené na náboženská a mocenská centra - definuje postavení českého státu za těchto podmínek - rozeznává obecné i konkrétní příčiny vzniku třicetileté války - důsledky třicetileté války demonstruje na příkladech našich i světových dějin - ovládá základní historické a státoprávní termíny - zná a navštěvuje kulturněhistorické památky v regionu 	<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost - renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15. – 18. století 	<p>VV 7,8 – renesanční umění</p> <p>Z 7– Střední a Jižní Amerika</p> <p>P 6-7 – Střední a Jižní Amerika</p> <p>MKV - Multikulturalita</p>
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé styly podle základních znaků, uvede některé představitele		
--	--	--	--

Předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Zpracoval: Mgr. Jan Šlajchrt	Vyučuje:	Strana: 1. /3 D – 8. roč
Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Přesahy a vazby(mezipředmětové vztahy, průřezová témata):
<p>Žák:</p> <p>D-9-5-06 <i>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</i></p> <p>D-9-6-06 <i>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií</i></p> <p>D-9-5-04 <i>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i></p> <p>D-9-6-02 <i>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</i></p> <p>D-9-6-04 <i>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</i></p> <p>D-9-6-03 <i>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pozadí osvícené doby objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - chápe význam osvícenství jako myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj v Evropě a následně na americkém kontinentě - dává si do souvislostí boj českého národa v rámci monarchie - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Osvícenství – rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění - přírodovědecké objevy a encyklopedisté - absolutismus - osvícenci o společnosti - počátky britského impéria - vznik Spojených států amerických - Svatá říše římská národa německého - vývoj v Prusku - Habsburská monarchie a české země v 18. století; vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. - konec absolutismu ve Francii - Velká francouzská buržoazní revoluce; vzestup a pád Napoleona I. - průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti - červencová revoluce ve Francii a vznik Belgie - neklid ve východní a jihovýchodní Evropě - povstání českých zemí v Habsburské monarchii v době metternichovského 	<p>VO8 - Lidská práva</p> <p>F8 - tepelné motory</p>
Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Přesahy a vazby(mezipředmětové vztahy, průřezová témata):

<p>Žák: souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>D-9-6-04 <i>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</i></p> <p>D-9-6-06 <i>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - objasní sjednocovací procesy vybraných evropských států - vymezí význam kolonií - chápe historický rozměr pojmu rasismus - zhodnotí postavení Ruska ve 2. polovině 19. století 	<p>absolutismu</p> <p>Revoluce 1848/49</p> <ul style="list-style-type: none"> - revoluce ve Francii - pokus o sjednocení Německa a Itálie - Habsburská monarchie a české země - revoluční jaro 1848 - porážka revoluce <p>Porevoluční Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - sjednocení Německa a Itálie - Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století - české země ve 2. polovině 19. století <ul style="list-style-type: none"> - imperialismus a kolonialismus - vzestup Spojených států amerických - Rusko za posledních romanovců - nová asijská velmoc Japonsko 	
--	--	--	--

Předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Zpracoval: Mgr. Jan Šlajchrt	Vyučuje:	Strana: 1./3 D – 9. roč
<p>Žák:</p> <p>D-9-7-02 <i>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</i></p> <p>D-9-7-03 <i>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období 1. republiky - uvědomí si změnu mezinárodních vztahů vznikem totalitních režimů ve 20. letech 20. století - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a snahou řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmu agrese, nacionalismus, extremismus 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik Československé republiky - charakteristické rysy československé demokracie - poválečná krize; komunismus a fašismus - léta krize v Československu - Světová hospodářská krize - nástup nacismu v Německu - ohrožení demokracie totalitou - vývoj v SSSR - nebezpečí nového válečného konfliktu <p>kultura a věda v první republice</p>	<p>VO9 - Právní řád</p> <p>VO9 - Konflikty v mezilidských vztazích</p> <p>VO9 - Stát a hospodářství</p>
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy:	Učivo:	Přesahy a vazby(mezipředmětové)

Základní škola a Mateřská škola Vranovice

			<i>vztahy, průřezová témata):</i>
<p>Žák: D-9-7-01 <i>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i></p> <p>D-9-7-04 <i>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</i></p> <p>D-9-7-05 <i>zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i></p> <p>D-9-7-03 <i>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</i></p> <p>D-9-7-05 <i>zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i></p> <p>D-9-8-01 <i>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</i></p> <p>D-9-8-04 <i>prokáže základní orientaci v problémech současného světa</i></p> <p>D-9-8-01 <i>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní kultury k tomuto odkazu – chápe nebezpečí nacismu a fanatismus Hitlera o vytvoření tzv. Třetí říše – objasní průběh válečného konfliktu – chápe podstatu pojmu protektorát a umí jej vysvětlit – zhodnotí z historického hlediska domácí a zahraniční odboj našeho národa za 2. světové války – učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa – pochopí postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR – uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých – seznámí se s vnitřní situací v naší republice – seznámí se s rozpadem koloniálních říší – pochopí problematiku konfliktů v Koreji a Vietnamu 	<ul style="list-style-type: none"> – vypuknutí 2. světové války – západní tažení a bitva o Anglii – napadení SSSR – obrat ve vývoji války – závěrečné etapy 2. světové války – od Mnichova k okupaci – 14. a 15. březen 1939 – Protektorát Čechy a Morava – formy odboje – Heydrichiáda – českoslovenští vojáci – na frontách 2. světové války – charakteristické rysy 2. světové války – důsledky 2. světové války – mír po válce – řešení německé otázky – Evropa na rozcestí – prohra československé demokracie – upevnění sovětského bloku – kulturní a duchovní vývoj v Československu – 1945 – 1948 – komunistické Československo – změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let – pád mýtu o socialismu v Československu – léta uvolnění – pokus o nápravu systému v ČSSR v r. 1968 – normalizace 	
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy:	Učivo:	Přesahy a vazby (mezipředmětové)

			vztahy, průřezová témata):
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat postupný rozpad východního bloku - 1989 – ustavení demokratického režimu 	<ul style="list-style-type: none"> - konec nesvobody Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci 	MKV – <u>Princip sociálního smíru a solidarity</u>